

GEOMETRIJA U EPOHI NOVIH MEDIJA / GEO_METRI_JA

28. septembar – 20.oktobar 2017.

Otvaranje: četvrtak, 28. septembar u 20h

Kustos: Danijela Halda

Tekst: Prof. dr Miško Šuvaković

Umetnici: Dragomir Ugren, Slobodan Knežević Abi, Zdravko Santrač, Petar Lolić, Miroslav Pavlović, Ivo Ćorković, Dragan Šijački, Bosiljka Zirojević, Marija Sarvan, Jovana Čajović.

Geometrijska umetnost, jedna od dve glavne grane apstraktne umetnosti (druga je negeometrijska apstrakcija), je do donošenja autonomnih i samoreferentnih elemenata vizuelnog jezika kao što su boje, geometrijski oblik, svetlo, ritam i drugih likovnih elemenata, prošla dramatičan put do pojave novomedijske umetničke prakse. Ono što je specifičnost ovakvog izraza je dosledna tautološka strategija održivosti takvog izraza. Geometrijska apstrakcija kao umetnička pojava na direktan način istražuje povezanost umetnosti i nauke, pre svega zbog svog algoritamskog karaktera.

Cilj izložbe je da se pokažu i protumače aktuelni zahvati u području geometrijske slikarske apstrakcije posle 2000. godine u Vojvodini do danas kao i da se dokaže da pojave na vojvođanskoj umetničkoj sceni posle 2000. godine nisu inovacije, već konstanta koja svoje utemeljenje ima u svetskim umetničkim praksama. Izložba će pokazati internacionalne veze lokalnih umetnika sa nasleđem umetnosti rane apstrakcije šesdesetih godina, kada je dostignut vrhunac popularnosti a geometrija ušla u direktan sukob sa pop artom, konceptualnom praksom

i hiperrealizmom, te pokazati na koji način su umetnici uspeli da ostanu u koordinatama svog vlastitog umetničkog prostora, gotovo na ivici intimizma i privatnosti. Poseban aspekt izložbe su društveni angažman umetnika i strog stav da se geometrijskom umetnošću na najradikalniji način govori o tačkama autonomnosti umetnosti ali i tačkama govora van umetnosti na sve društveno političke teme. Dakle, umetnici u kontekstu medijskog društva koje je zahvatilo sve segmente života a samim tim i umetnosti, uspevaju da algoritamski stav zadrže unutar i izvan dela. Unutar dela služe se medijom, apstraktnim formama a u javnim nastupima uspevaju da ostanu na principima objektivizacije društvenog polja.

U jednom, manjem segmentu, biće izloženi autori iz Vojvodine koji su u ranim 50 i 60 tim godinama koristili geometrijsku apstrakciju kao izraz. Cilj izlaganja ovih autora nije da se uspostave kontinuiteti sa dominantnim modernističkim načelima te epohe u Vojvodini, već da se kroz svest o postmedijskom dominantnom prisustvu, autori posle 2000. godine problematiziraju u kontekstu savremenosti, odnosno, umetnosti postprodukcije, relacije estetike, postkonceptualnih društvenih angažmana, pa sve do političke umetnosti.

Izložba će demokratizovati jedan prilično grub stav o umetnosti geometrijske apstrakcije u Vojvodini kao prakse bez političkog naboja, odnosno kao formalnom društvenom dekoru. Izložba treba da dokaže da su mali "hibernirani" stavovi umetnika malih kulturnih potencijala, bili idealno mesto za geometrijsku apstrakciju i stvaranje, da je doslednost u takvom jeziku svojevrsna pobuna.

„...Geometrija je matematička disciplina nastala merenjem zemlje koja se razvila u disciplinu apstraktnog prikazivanja, modelovanja i opisivanja prostora, prostornih oblika i njihovih odnosa. U zapadnoj tradiciji geometrija je zastupljena u arhitekturi i vizuelnim umetnostima kao metodologija koncipiranja i realizacije kompozicije arhitektonskog i umetničkog dela, ali i kao dekorativni uzorak (ornamentika) koji se uklapa u arhitekturu, mimetičku sliku ili skulpturu. Modeli simetrije, zlatnog preseka, proporcije, pa i perspektive razvijeni su do strukturalne osnove komponovanja slikarskog dela. Geometrija je postala *gramatika* vizuelnog oblikovanja, a time i osnova teorije oblika. U vanevropskim civilizacijama geometrijske sheme mandale u indijskom tantrizmu i geometrijska ornamentika islama pokazuju zaokružene i u likovnom, i u semantičkom smislu, visokorazvijene sisteme simboličkog, tj. kosmološkog, magijskog, religioznog izražavanja.

Ali, geometrija - na tradicionalni način mišljena - skoro uvek jeste simbolički poredak razuma i dekorativni poredak ambijenta.“

„...postoji i drugačija priča o tome zašto, baš danas, neki slikari negde na *ovom svetu* - a takvih lokacija ima više od Kine i Koreje preko Tunisa i Nigerije do Argentine i Brazila - pribegavaju geometriji? Savremeni svet je u globalno-kapitalističkoj prekarnosti, fleksibilnosti i protočnosti ekonomskih *tokena* postao mesto nesigurnosti, osećanja straha pred proklizavanjem označitelja i time klizanja tradicionalnih i aktuelnih tekstova, slika, pa i oblika života: sve je moguće i u svakom trenutku je drugačije. Pojam drugačijeg nije više jednoznačan, već multipliciran: drugačije, drugo, različito, strano, *alijensko*, neuporedivo, ni moje ni tvoje, premešteno, odstranjeno, generisano, simulirano, neukorenjeno, azilantsko itd. I tada nešto u njima - mislim na savremene slikare geometrije - kao da ih gura *ka* geometriji. Tu geometrija nije izraz merenja zemlje ili njenih transpozicija u moguće svetove svih različitih ljudskih telesnih, mehaničkih, analognih ili digitalnih merenja. Geometrija jeste **apel** za sigurnošću, a sigurnost se otkriva u invarijantnosti. Slikari žele idealitet kojim se imanencija pretvara u invarijantnu transcendenciju i time generiše uslove za pojavu jednog ljudskog "ja" naspram zemlje i naspram mere. To "ja" se ukazuje kao ostvarena geometrija koja za posledicu ima *sliku (imago)* u slici (*picture*), u skulpturi ili na ekranu digitalnih naprava. Ja jeste ja u odnosu na vidljivost geometrije kojom se svet opet pokazuje stabilnim, čvrstim i tvrdim.“ (izvod iz teksta kataloga, Miško Šuvaković_ *ČEMU GEOMETRIJA? ili o "Geo_metri_ja"*)